

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, utbildningsnämndens samtliga skolformer

Vision Policy Strategi Plan Riktlinje

Innehåll

1. Sammanfattning.....	4
2. Inledning.....	4
3. Planens innehåll.....	5
Definitioner av diskriminering och trakasserier.....	5
De sex olika typerna av diskriminering:.....	5
Definitioner av kränkande behandling.....	6
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen.....	6
Ängahuset.....	6
Trivsel- och trygghetsskapande insatser.....	8
Ängahuset förskola.....	8
Uppföljning av målen från föregående läsår.....	9
Ängahuset förskola.....	9
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	10
Ängahuset förskola.....	10
September	11
Oktober	12
November	12
Februari	13
Mars	13
April	14
Identifiera sårbara tidpunkter och dagsstrukturer i den pedagogiska miljön. Utifrån strukturschema och arbetssätt identifieras sårbara tidpunkter (förslagsvis öppning/stängning, under raster, sammanslagningar). Använd gärna en överstrykningspenna för att markera de sårbara tidpunkterna.	14
Röd=sårbart.....	14
Gul=kan vara sårbart.....	14
Jämför med förra terminens resultat, följ upp och genomför eventuella åtgärder. .	14
Analys av kartläggningen.....	15
Ängahuset förskola.....	15
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet.....	15
Ängahuset förskola.....	15
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett.....	16
Ängahuset förskola.....	17

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev	17
Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev	17
Allmänt om utredning	17
Utredningens innehåll.....	18
Åtgärderna.....	18
Anmälan till andra myndigheter	19
Ängahuset förskola	19
4. Ansvar och uppföljning	20
Ansvarsförhållanden	20
Uppföljning	20

1. Sammanfattning

Barn och elever är skyddade mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats: www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på skolverkets webbplats: www.skolverket.se/skoluteckling/vardegrund/krankning-av-elev

Samtliga enheter inom utbildningsförvaltningen hämtar denna mall för *Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering* på Mint och publicerar enhetens lokala plan på respektive hemsida senast 15 oktober för pågående läsår.

3. Planens innehåll

Definitioner av diskriminering och trakasserier

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas. Missgynnandet ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Det är bara enskilda personer som kan bli diskriminerade i lagens mening. Man kan alltså inte diskriminera en grupp eller organisation. Den som diskriminerar kan vara en enskild person, men den som leder verksamheten som utför diskrimineringen bär det yttersta ansvaret. I skolan/förskolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering eftersom det behöver finnas en uppenbar strukturell maktobalans mellan den som diskriminerar och den som blir diskriminerad. Detta kan till exempel ske genom skolans/förskolans regler och rutiner som missgynnar vissa elever/barn.

Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskriminerar – alltså kan en personal i t.ex. skola/förskola diskriminera en elev/ett barn, men inte tvärtom. En elev/ett barn kan därmed inte heller diskriminera en annan elev/ett annat barn, eftersom de är jämställda. När det inte finns någon maktobalans mellan de som är inblandade, till exempel om båda eller samtliga är elever/barn på skolan/förskolan, så klassas handlingen istället som trakasserier.

De sex olika typerna av diskriminering:

Direkt diskriminering -när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering-när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Då kan regeln vara diskriminerande, trots att det är samma regel som tillämpas för alla.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera-när personal i skola/förskola ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning att diskriminera någon annan.

Trakasserier-ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier-ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Det kan handla om kommentarer, att någon tafsar eller kastar närgångna blickar.

Diskrimineringslagen kräver inte ett bakomliggande syfte eller en avsikt (så kallat uppsåt) för att en handling ska räknas som diskriminering.

Definitioner av kränkande behandling

Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet. En kränkande behandling kan alltså inte kopplas till de sju olika diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat. Det är barnet eller eleven som upplever sig utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat och kränkande. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten att göra detta. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid har möjlighet att förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan t ex vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma på sociala medier.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Ängahuset

- All personal diskuterar och arbetar med planen på APT i okt 2020.

- Rektor informerar vårdnadshavare genom ett informationsbrev i okt/nov 2020.
- Förskolan genomför ett APT med tema värdegrund i jan/feb 2020/2021. Specialpedagog bjuds in (Rektor ansvarar)
- Värdegrundsfrågor och arbetet med värdegrundsfrågor lyfts kontinuerligt i respektive arbetslag. (Arbetslagsledare ansvarar, del av dagordning)
- Pedagoger följer upp rutiner för att ta emot, hantera och bemöta frågor och synpunkter från vårdnadshavare. Upprätta nya rutiner vid behov. Eventuella frågor och synpunkter dokumenteras på respektive avdelning, kommuniceras md rektor och lyfts på APT

Rektor och pedagoger ansvarar för att bjuda in vårdnadshavare till delaktighet i arbetet med trygghetsöversynen. Det kan ske på följande sätt:

Daglig kontakt på förskolan- pedagogerna har väl fungerande rutiner för att ta emot, hantera och bemöta frågor och synpunkter från vårdnadshavarna.

Introduktionssamtal då nya barn börjar på förskolan. Det är viktigt att frågor kring trygghet för barn och vårdnadshavare tydliggörs på introduktionssamtalet, det är pedagogens ansvar att skapa förutsättningar för tillitsfulla relationer. Pedagogerna informerar om förskolans skyldighet att arbeta förebyggande, främjande och åtgärdande med frågor gällande kränkning och att en plan för detta arbete finns.

Utvecklingssamtal där frågor kring det enskilda barnets upplevelser lyfts. Under utvecklingssamtal och i den dagliga kontakten mellan vårdnadshavare och pedagog förs samtal kring utbildning och omsorg samt barnens lek, lärande och samspel på förskolan.

På utvecklingssamtalet berättar pedagogen om frågorna vi ställer till barnen kring den fysiska, pedagogiska och sociala miljön. Pedagogen ställer följande frågor till vårdnadshavarna:

- *Berätta, stämmer svaren överens med det barnet berättar för dig hemma?*
- *Berätta, finns det någon pedagog du kan vända dig till om du har funderingar kring ditt barns trygghet på förskolan?*

På föräldramöten och föräldraråd ges möjlighet för vårdnadshavare att bli delaktiga i arbetet kring trygghetsöversynen.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglade av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Ängahuset förskola

- Samtal, reflektioner och lek kring olika värdegrundsfrågor genomförs regelbundet på Ängahuset tillsammans med barnen
- Struktur för att tydliggöra dagens upplägg finns på varje avdelning genom bilder från Vidget online i syfte att skapa förutsägbarhet och tillgänglighet för barnen
- Bilder på personalen som arbetar på förskolan sätts upp i tamburerna för att familjerna ska känna igen fler pedagoger i syfte att skapa trygghet vid övergångar mellan förskola-hem.
- Utifrån personalens strukturschema så delar personalen upp sig mellan de olika miljöerna i syfte att vara nära barnen, detta sker både i inomhus och utomhus miljö.
- Varje arbetslag diskuterar trygghetsfrågor och likabehandlingsfrågor i arbetslaget minst en gång/månaden. Hur är tryggheten i gruppen? Har det varit några händelser under senaste tiden som bör diskuteras? Eventuella kränkningar? Hur kan vi arbeta för att tryggheten ska öka, ev punktinsatser?
- Specialpedagog träffar regelbundet arbetslagen utifrån ett planerat kalendarium i syfte att arbeta med trygghetsfrågor och att alla barn får vara sitt bästa jag.
- Som en del av utvecklingssamtalet finns frågor om den sociala utvecklingen där trivsel och relationer till kompisar och vuxna på skolan lyfts.
- Temadagar med värdegrunds- och samarbetsövningar genomförs årligen (regnbågsveckan och rocka sockorna)
- Trygghetsfrågor tas upp i samband med informationsmöten/informationsbrev för vårdnadshavare.

Uppföljning av målen från föregående läsår

För att veta om genomförda åtgärder har haft effekt, om målen uppnåtts, ska verksamheten följa upp och utvärdera genomförda åtgärder. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan.

I uppföljningen ska målen framgå liksom vidtagna åtgärder, vem som var ansvarig samt resultatet av åtgärderna.

Ängahuset förskola

Under föregående år har Ängahuset haft ett mål utifrån likabehandlingsarbetet, nämligen

- Personalen bemöter barnen med ett lågaffektivt arbetssätt/synsätt

Vi har gått från olika förhållningssätt till mer lika på Ängahuset. Vi upplever att barnen känner en trygghet i att alla arbetar på ett liknande sätt.

Vi är mer trygga i arbetssättet. Vi använder avdelningsplaneringarna till att reflektera över förhållningssätt och bemötande och dess positiva resultat.

Vi har blivit bättre på att kartlägga och också ligga steget före i de situationer som kan bli "oroliga". Vi försöker alltid att finnas nära barnen för att kunna ingripa och i vissa fall punktmarkera vid situationer där knuffar och bitningar kan äga rum. Vi upplever att om vi arbetar medvetet och ligger ett steg före så kan vi undvika många konflikter och att barnen hamnar i svårigheter.

Vi är nära för att kunna vägleda barnen om de blir frustrerade och är på väg in i kaos. Vi berömmar, uppmärksammar och förstärker de positiva handlingar som barnet/barnen gör.

Om vi som pedagoger känner att vi kommer i affekt med ett barn som utmanar, byter vi med varandra.

Vi försöker att skapa en god relation med barnet, då det är grunden i arbetet. Ibland hamnar barnet i svårigheter, men det är inte barnet som är svårigheten. Av den anledningen arbetar vi med att anpassa kraven till varje enskilt barn. Vi tänker på vilket krav innebär just den här situationen för barnet och att vi kravanpassar nivån efter barnet.

Vi försöker att inte använda negationer tillsammans med barns namn, utan genom handling visa på något annat.

- Vi ska erbjuda barnen trygga och tillgängliga miljöer både inomhus och utomhus.

Vi har blivit mer observanta på att miljön är förändligt. Vi följer barnen och ändrar miljön efter vad de lär sig mest av just nu. Barnens intressen kan skifta väldigt snabbt. Här är våra avdelningsplaneringar viktiga för att lyfta upp våra reflektioner och observationer av det som sker i verksamheten.

Vi har under året organiserat oss så att en vuxen finns alltid närvarande när barnen leker, vi hjälper också/ erbjuder sysslolösa barn många alternativ.

Resultatet av läsårets arbete är att vi ser mycket lek på våra avdelningar, våra miljöer bidrar till en gemenskap mellan barnen. De är även trygga i var det är tillåtet att göra vad och vad som förväntas av dem i olika situationer. Vår miljö bidrar till ökad kunskap mellan barnen, t.ex. empati för varandra och gemenskap mellan varandra. Barnen blir mer trygga i gruppen. Det finns något för alla åldrar att lära sig tillsammans i gruppen.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Syftet är att upptäcka risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering eller andra hinder för barns lika rättigheter och möjligheter. Det är viktigt att regelbundet kartlägga barnens och elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Genom att kartlägga den egna verksamheten säkerställs att de åtgärder som genomförs motsvarar verksamhetens faktiska behov. Kartläggningen ska leda till att verksamheten får förståelse för eventuella risker. En kartläggning kan innehålla många olika moment t ex enkäter, samtal/intervjuer med elever/personal enskilt eller i grupp, arbetsplatsträffar, trygghetsvandringar, dokumentation av tidigare kränkings- och diskrimineringsärenden och översyn av rutiner.

Det är viktigt att kartläggningen görs utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Kartläggningen ska ha ett generellt anslag med inriktning på förhållanden inom verksamheten och inte enskilda individers etniska tillhörighet, religion, sexuella läggning etc. Det ska alltså inte göras någon kartläggning på individnivå avseende personliga förhållanden och eventuellt känsliga personuppgifter får inte kunna kopplas ihop med någon individ.

Ängahuset förskola

Ängahuset arbetar efter upplägget av trygghetsrondor som specialpedagogerna har arbetat fram, nedan ser ni en sammanfattning av upplägg.

September

Identifiera sårbara tidpunkter och dagsstrukturer i den pedagogiska miljön. Utifrån strukturschema och arbetssätt identifieras sårbara tidpunkter (förslagsvis öppning/stängning, under raster, sammanslagningar). Använd gärna en överstrykningspenna för att markera de sårbara tidpunkterna.

Röd=sårbart

Gul=kan vara sårbart.

Jämför med förra terminens resultat, följ upp och genomför eventuella åtgärder.

Rita en karta över förskolans inre och yttre miljö. Gör en rundvandring med barnen och markera de platser på kartan som kan utgöra risk för kränkning. Anteckna/spela in barnens berättelser och funderingar som kommer till uttryck kring de olika miljöerna. Som stöd kan glada/ledsna figurer för att markera platser som barnen uttrycker är "glada" och "ledsna" platser.

Ställ följande frågor:

- *Berätta, när är det här en glad plats att vara på? (med en glad plats menas exempelvis när det är roligt att vara där, när barnet vill stanna, när barnet är lugn, när barnet har en glad känsla i kroppen.)*
- *Berätta, när vill du stanna kvar här och leka?*
- *Berätta, finns det en ledsen plats på förskolan?*
- *Berätta, vem får vara i det här rummet/platsen?*

Oktober

Intervju/samtal med barnet, förslagsvis sker det individuellt. Anteckna eller spela in intervjun/samtalet. I mötet med de barn som inte utvecklat verbal förmåga har pedagogen ansvar att observera och tolka utifrån frågorna nedan.

- *Berätta, finns det någon eller något som du är rädd för på förskolan?*
- *Om någon vuxen eller något barn säger eller gör något dumt mot **dig**, berätta, vad gör du då?*
- *Om någon vuxen eller något barn säger eller gör något dumt mot **någon annan**, berätta, vad gör du då?*
-

Analysera barnens svar med hjälp av analysfrågorna sist i dokumentet. Dokumentera processen och ta fram förbättringsåtgärder (förbättringsåtgärder kan exempelvis vara ommöblering, göra om schema, förändring av rutiner och organisation).

November

Pedagogerna dokumenterar barngruppen utifrån sociala aspekter.

Avsätt tid för att under en period (förslagsvis under en vecka) observera och anteckna information om sårbara situationer i samspel och kommunikation.

- *Hur talar barnen om och med varandra?*
- *Hur talar pedagoger med barnen?*
- *På vilket sätt och av vilka barn organiseras lek och samspel?*
- *Förekommer uteslutningsmekanismer mellan barn – barn, vuxen – barn?*

Analysera barnens svar med hjälp av analysfrågorna sist i dokumentet. Dokumentera processen och ta fram förbättringsåtgärder (förbättringsåtgärder kan exempelvis vara ommöblering, göra om schema, förändring av rutiner och organisation).

Februari

Rita en karta över förskolans inre och yttre miljö. Gör en rundvandring med barnen och markera de platser på kartan som kan utgöra risk för kränkning. Anteckna/spela in barnens berättelser och funderingar som kommer till uttryck kring de olika miljöerna. Som stöd kan glada/ledsna figurer för att markera platser som barnen uttrycker är ”glada” och ”ledsna” platser.

Ställ följande frågor:

- *Berätta, när är det här en glad plats att vara på? Med en glad plats menas exempelvis när det är roligt att vara där, när barnet vill stanna, när barnet är lugn, när barnet har en glad känsla i kroppen.*
- *Berätta, när vill du stanna kvar här och leka?*
- *Berätta, finns det en ledsen plats på förskolan?*
- *Berätta, vem får vara i det här rummet/platsen?*

Mars

Pedagogerna dokumenterar barngruppen utifrån sociala aspekter. Avsätt tid för att under en period (förslagsvis under en vecka) observera och anteckna information om sårbara situationer i samspel och kommunikation.

- *Hur talar barnen om och med varandra?*
- *Hur talar pedagoger med barnen?*
- *På vilket sätt och av vilka barn organiseras lek och samspel?*
- *Förekommer uteslutningsmekanismer mellan barn – barn, vuxen – barn?*

Analysera barnens svar med hjälp av analysfrågorna sist i dokumentet. Dokumentera processen och ta fram förbättringsåtgärder (förbättringsåtgärder kan exempelvis vara ommöblering, göra om schema, förändring av rutiner och organisation).

April

Identifiera sårbara tidpunkter och dagsstrukturer i den pedagogiska miljön. Utifrån strukturschema och arbetssätt identifieras sårbara tidpunkter (förslagsvis öppning/stängning, under raster, sammanslagningar). Använd gärna en överstrykningspenna för att markera de sårbara tidpunkterna.

Röd=sårbart

Gul=kan vara sårbart.

Jämför med förra terminens resultat, följ upp och genomför eventuella åtgärder.

Intervju/samtal med barnet, förslagsvis sker det individuellt. Anteckna eller spela in intervjun/samtalet. I mötet med de barn som inte utvecklat verbal förmåga har pedagogen ansvar att observera och tolka utifrån frågorna nedan:

- *Berätta, finns det någon eller något som du är rädd för på förskolan?*
- *Om någon vuxen eller något barn säger eller gör något dumt mot **dig**, berätta, vad gör du då?*
- *Om någon vuxen eller något barn säger eller gör något dumt mot **någon annan**, berätta, vad gör du då?*

Analysera barnens svar med hjälp av analysfrågorna sist i dokumentet. Dokumentera processen och ta fram förbättringsåtgärder (förbättringsåtgärder kan exempelvis vara ommöblering, göra om schema, förändring av rutiner och organisation).

Analys av kartläggningen

Efter kartläggningen ska orsakerna till upptäckta risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering analyseras. Att förstå orsakerna till riskerna är en förutsättning för att kunna sätta upp konkreta mål och genomföra relevanta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering framöver.

Ängahuset förskola

Efter analys av starten av höstterminen och den första tiden har det framkommit att vi behöver arbeta med:

- Öka delaktighet och medvetenhet om vår gemensamma arbetsmiljö (ute och inne) och hur vi kan arbeta med arbetsmiljön för att öka tryggheten
- Skapa en trygg och tillgänglig miljö för barnen
- Skapa trygghet vid olika övergångar under en dag på förskolan

Utifrån ovan beskrivna kartläggning kan målen komma att revideras.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Efter att ha utvärderat målen för föregående läsår och kartlagt nuläget ska det förebyggande arbetet planeras för kommande läsår. Åtgärderna ska handla om att undanröja risker för att barn och elever blir utsatta för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering inom ramen för verksamheten. Mål ska sättas upp för det förebyggande arbetet samt vilka åtgärder som ska genomföras för att nå målen. För varje mål ska också en tidsplan bestämmas samt ansvariga utses.

Åtgärderna ska motsvaras av faktiska behov. Det betyder inte att det måste finnas ett barn/elev i verksamheten som kan drabbas idag utan att det finns risker eller hinder som skulle kunna leda till att någon blir kränkt, trakasserad eller diskriminerad.

Ängahuset förskola

Mål: Öka delaktighet och medvetenhet om vår gemensamma arbetsmiljö (ute och inne) och hur vi kan arbeta med arbetsmiljön för att öka tryggheten.

Åtgärd:

- Årlig trygghetsinventering genom kartläggningen/trygghetsöversynen.

Ansvarig: personalen på Ängahuset

Tidsplan: Pågående

Mål: Skapa en trygg och tillgänglig miljö för barnen

Åtgärd:

- Vi genomför kompetensutveckling i syfte att lära mer om anpassningar i lärmiljön.
- Vi använder trygghetsronderna för uppmärksamma miljöer som inte upplevs trygga.
- Vi använder bildstöd från vidget online på våra avdelningar
- Specialpedagog finns som stöd och erbjuder kompetensutveckling.
- Vi reflekterar kring vår miljö på våra avdelningsplaneringar, APT och studiedagar

Ansvarig: personalen på Ängarhuset

Tidsplan: Pågående

Mål: Skapa trygghet vid olika övergångar på förskolan.

Åtgärd:

- Vi har foto på pedagogerna i syfte att de ska känna sig trygga när de kommer till förskolan
- Vi kommunicerar med vårdnadshavare på vilket sätt vi på bästa sätt kan ta emot barnet på morgon
- När barnen kommer in från utevistelse tar vi in några barn i taget och har lugn musik på avdelningarna

Ansvarig: personalen på Ängarhuset

Tidsplan: Pågående

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor som anmäler vidare till huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för arbetsskador, tillbud och misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Det ska framgå hur man som barn/elev och vårdnadshavare rapporterar misstänkta kränkningar, trakasserier och misstänkt diskriminering, på den enskilda förskolan/skolan.

Ängahuset förskola

1. Kartläggning, informationsinhämtning för att ta reda på vad som hänt genomförs med den/de som upplever kränkningen liksom med den/de som kränkt.
2. Efter samtalen med båda "sidor", avgör de vuxna, ibland i samråd med de inblandade, vidare åtgärder. En åtgärd kan vara att förskolan tar kontakt med hemmen.
3. Om en kränkning ska anmälas görs detta skyndsamt av berörd pedagog via datasystemet STELLA. Rektor fortsätter dokumentationen genom att använda handlingsplanen för misstänkt kränkning.
4. Återkoppling till berörd personal samt till barn och vårdnadshavare.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och diskriminering är det rektor som genomför utredningen. Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" ska användas. När utredningen är klar skannar rektor den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Då ärendet har avslutats sänds papperskopia (utan bilagor) till verksamhetschefen för resursenheten.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev

I ärenden som sker mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbingsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Allmänt om utredning

Berörda barn, elever, vårdnadshavare och personal måste få kunskap om vem som är ansvarig för utredningen. De måste också få tydlig information om vad som kommer att hända härnäst och om de kommande stegen i processen, vad utredningen kommer att innehålla. Det krävs inga bevis på att kränkning eller trakasserier skett för att en utredning ska inledas. Utredningsskyldigheten är också oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka/trakassera eller inte. Skyldighet att utreda gäller även om barn/elev och/eller vårdnadshavare inte vill att händelsen ska utredas.

Huvudmannen är skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier även om dessa sker från t ex föräldrar på besök i verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till verksamheten. Det kan t ex handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

Den som utreder måste skaffa sig en självständig uppfattning om vad som hänt. Man kan alltså inte låta saken bero om de inblandade lämnar motstridiga uppgifter.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" som finns i Mint ska användas. Om andra professioner bidrar med underlag eller om t ex utskrifter/kort från sociala medier görs, ska dessa läggas till som bilagor.

När utredningen är klar skannar rektor den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Papperskopia (utan bilagor) skickas till verksamhetschefen för resursenheten då ärendet har avslutats.

Utredningens innehåll

- allsidig beskrivning av händelsen utifrån båda parter perspektiv
- på vilket sätt och när vårdnadshavare blivit informerade om händelsen
- om anmälan gjorts till andra myndigheter
- bedömningen om det handlar om en kränkning/trakasserier eller inte
- beslut om åtgärd

Syftet med utredningen är att få tillräcklig information och kunskap om situationen, så att man kan bedöma om det är en kränkning/trakasserier och vilka åtgärder som måste vidtas för att få den eventuella kränkningen/trakasserier att upphöra. Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att med några få frågor få händelsen kartlagd. En sådan enkel utredning kan dock bara anses tillräcklig om händelsen varit bagatellartad och situationen därefter uppklarad. I andra fall kan utredningsskyldigheten bli mer långtgående och omfatta fler barn/elever samt personal. En sådan utredning kan t ex omfatta observationer, dokumentstudier, konsultation med elevhälsopersonal, samtal med elever och personal som indirekt/ direkt berörts av händelsen, konversation på sociala medier etc. En utredning kan även involvera vårdnadshavare.

Åtgärderna

Om en kränkning/trakasserier har skett måste omedelbara åtgärder sättas in. Vilka åtgärder som sätts in måste avgöras i det enskilda fallet. Det kan vara åtgärder på både individ- grupp och organisationsnivå. Åtgärderna behöver ofta riktas mot båda parter, mot den som utsatt eleven/barnet men också den utsatta eleven/barnet kan behöva någon form av stöd. Tänkbara åtgärder kan vara återkommande samtal med barn eller elever och vårdnadshavare utifrån

behov, observationer, assistent eller resurspersoner för de som kränker, omorganisation i och av grupper samt schemaändringar, stöd av elevhälsopersonal, ökad uppsikt på särskilda platser vid vissa tidpunkter, ändrade val av arbetssätt/läromedel eller kompetensutveckling. Verksamheten måste överväga om det kan behövas insatser mot barn som berörs indirekt av händelsen. Alla åtgärder måste dokumenteras. För att vara säker på att kränkningen/trakasserier upphört måste vidtagna åtgärder följas upp noga och även detta dokumenteras.

I skollagen regleras vilka disciplinära åtgärder som kan vidtas mot en elev som uppträder olämpligt. De åtgärder som vidtas för att komma till rätta med kränkningar eller trakasserier får inte strida mot bestämmelserna om disciplinära åtgärder i skollagen. Disciplinära åtgärder får aldrig användas som bestraffning.

Anmälan till andra myndigheter

Oavsett om en anmälan har gjorts till en annan myndighet eller inte är verksamheten skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier och vidta relevanta åtgärder.

Var och en i personalen och huvudmannen har en skyldighet att anmäla till socialtjänsten om man misstänker att ett barn/elev far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd enligt socialtjänstlagen. En del fall av kränkande behandling och trakasserier kan också utgöra brott. En bedömning om en polisanmälan ska göras bör ske i varje enskilt fall, men det finns ingen lagstadgad skyldighet för skolan att polisanmäla en elev som begått brott. För mer info läs "Riktlinjer för polisanmälan om brott och anmälan till socialtjänsten när barn far illa".

Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas. Anmälan görs via nätet på www.anmalarbetsskada.se. Detta gäller även händelser som orsakats genom våld eller hot om våld.

Ängahuset förskola

Väderstad skola arbetar enligt ovan beskrivning.

Vi har under höstterminen 2020 gjort en handlingsplan för att förtydliga vårt ansvar vad gäller vår anmälningsplikt när vi misstänker att en elev far illa. Denna handlingsplan är i syfte att vara till hjälp och kvalitetssäkra att vi tar ansvar för vår skyldighet.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- att ta del av enheternas planer
- den övergripande samlade analys av anmälningar som verksamhetschefen för resursenheten genomför varje läsår samt rapportering av större enskilda ärenden
- besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomför

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 0142-850 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

